

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 10C/253/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413206590
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2016:4413206590.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s.r.o., so sídlom Praha 3, Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Česká republika, IČO: 264 29 705, v zastúpení: Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: O. D., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko S., Q. XXX/XX, štátny občan SR, o zaplatenie 665,22 eur s príslušenstvom, sudkyňou Mgr. Kornéliou Harcovou, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Súd konanie v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne **z a s t a v u j e**.

Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ si podaným návrhom uplatnil pohľadávku podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.861/2007 v sume 665,22 eur so zmenkovým úrokom denne zo sumy 665,22 eur od 27.03.2009 do zaplatenia a so 6% ročným úrokom zo zmenkovej sumy 665,22 eur od 31.07.2009 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 2,22 eur z dôvodu, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 08.12.2008 na zmenkovú sumu 20.040,42 Sk/665,22 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 27.03.2009 a indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zo zmenkovej sumy nič nezaplatil.

Navrhovateľ a právny zástupca navrhovateľa sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili, odporca sa nedostavil na pojednávanie, doručenie mal riadne vykázané, preto súd v zmysle § 101 ods. 2/ OSP prejednal vec v ich neprítomnosti.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s: návrh, plnomocenstvo, výpis z OR, zmenka z 08.12.2008, postúpenie spisu, námietka voči postúpeniu zo 07.05.2013, uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 6Ncb/121/2013-22 z 24.07.2013, uznesenie č. 10C/253/2013-33 z 19.12.2013, odvolanie zo 22.01.2014, uznesenie č. 10C/266/2013-40 zo 17.01.2014, uznesenie č. 10C/266/2013-42 zo 17.01.2014, odvolanie z 12.03.2014, uznesenie KS v Prešove č. k. 10Co/79/2013-37 z 05.09.2013, uznesenie KS v BB č. k. 43CoZm/10/2013 z 21.11.2013, tlačivo C, plnomocenstvo z 11.11.2014, oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania z 11.11.2014, uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/370/2014-62 z 25.08.2014, námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníka, uznesenie

z 29.02.2016, čiastočné späťvzatie z 21.12.2015, ospravedlnenie z 02.05.2016 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Navrhovateľ si uplatnil zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 665,22 eur spolu so zmenkovým úrokom ako aj s úrokom podľa článku 4 ods. 1/ Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 a predložil zmenku totožnú so zmenkou predloženou spoločnosťou POHOTOVOST' s.r.o. v exekučnom konaní 6Er/737/2010 s tým, že na druhej strane zmenky je už spoločnosťou POHOTOVOST' s.r.o. uvedené, že namiesto nej je na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO 264 29 705.

Súd sa oboznámil so spisom tunajšieho súdu č. k. 6Er/737/2010, z ktorého zistil, že odporca dňa 08.12.2008 uzavrel so spoločnosťou POHOTOVOST' s.r.o. zmluvu o úvere č. 4660426, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 10.000,-Sk/331,93 eur a odporca sa zaviazal zaplatiť veriteľovi úver spolu s poplatkom vo výške 9680,- Sk/321,31 eur, t. j. celkovo čiastku 19.680,-Sk/653,25 eur, a to v 12 mesačných splátkach po 54,44 eur počnúc dňom 22.12.2008. V zmluve je uvedené, že finančné prostriedky boli poskytnuté na výkon zamestnania a zároveň na druhej strane zmluvy o úvere sa nachádzajú všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde v článku 14 sú uvedené ustanovenia dohody o vyplnení zmeniek, podľa ktorých na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmeniek vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Odporca dňa 08.12.2008 podpísal veriteľovi zmenku s tým, že zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad POHOTOVOST' s.r.o. sumu 20.040,42Sk/665,22 eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 27.03.2009, pričom zmenková suma ako aj dátum začiatku úročenia boli do zmenky dopísané dodatočne, keď sa stal splatný celý dlh. V zmenke je uvedené, že je splatná "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia" a že je splatná pre POHOTOVOST' s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava.

V exekučnom konaní tunajšieho súdu sp. zn. 6Er/737/2010 sa spoločnosť POHOTOVOST' s.r.o., ako oprávnená domáhala voči odporcovi ako povinnej vymoženiu sumy 665,22 eur s príslušenstvom, pričom k žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doložená zmluva o úvere č. 4660426 zo dňa 08.12.2008 a rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp. zn. SR 15905/09, ktorý bol vydaný na základe neúplnej zmenky (blankozmenky) vystavenej dňa 08.12.2008. Oprávnený k svojej žiadosti o udelenie poverenia doložil aj uvedenú zmenku, pričom súd uznesením č. k. 6Er/737/2010 zo dňa 23.08.2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Proti uzneseniu podal oprávnený odvolanie, sudca odvolaniu vyhovel a uznesením zo dňa 10.09.2012 exekúciu povolil. Následne bolo dňa 11.09.2012 vydané v prospech oprávneného poverenie. Odvolanie podané oprávneným bolo dňa 20.01.2011 vzaté späť. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal dňa 04.02.2016 podnet na preskúmanie dôvodnosti zastavenia exekúcie.

Podľa čl. 2 písm. a) smernice 93/13/EHS na účely tejto smernice nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1/ a 3/ smernice 93/13/EHS, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4/ Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 4/ písm. k), l) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku; obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 6/ Zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa § 3 ods. l/ OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 265 Obchodného zákonníka výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.

Podľa čl. I § 77 ods. 1/ zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového v znení neskorších predpisov, pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o indosamente (§§ 11 až 20), zročnosti (§§ 33 až 37), platení (§§ 38 až 42), postihu pre neplatenie (§§ 43 až 50, 52 až 54), platení pre česť (§§ 55, 59 až 63), odpisoch (§§ 67 a 68), zmenách (§ 69), premičaní (§§ 70 a 71), dňoch pracovného pokoja, počítaní lehôt a zákazu dní odkladu (§§ 72 až 74).

Podľa čl. I § 77 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. pre vlastnú zmenku platia ďalej ustanovenia o cudzích zmenkách splatných u tretej osoby alebo v inom mieste než je bydlisko zmenečníka (§§ 4 a 27), o

úrokovej doložke (§ 5), o nezrovnalostiach v údajoch zmenkovej sumy (§ 6), o následkoch podpisu zmenky za podmienok § 7, o následkoch podpísania osobou, ktorá konala bez oprávnenia zastupovať alebo ktorá prekročila takéto oprávnenia (§ 8) a o blankozmenke (§ 10).

Podľa čl. I § 10 zákona č. 191/1950 Zb. ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubpisom).

Podľa čl. I § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

Podľa čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I § 5 ods. 1, 2, 3/ zákona č. 191/1950 Zb. v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť úrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú. Úrokovú mieru treba udať v zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú. Úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa čl. I § 48 ods. 1/ bod 2 zákona č. 191/1950 Zb. majiteľ môže postihom žiadať šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa na zaplatenie zmenkovej sumy 665,22 eur s príslušenstvom nie je dôvodný a preto ho v celom rozsahu zamietol.

V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora (ESD) je súd v každom štádiu konania a v každom druhu konania povinný z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský právny vzťah a teda či sa na konkrétny právny vzťah použijú právne normy spotrebiteľského práva za účelom zabezpečenia ochrany spotrebiteľa. Aj v tomto konaní bol súd povinný z úradnej moci skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah a to bez ohľadu na to, že sa v danom konaní uplatňuje právo zo zmenky. Z činnosti súdu je pritom známe, že pôvodný remitent - spoločnosť POHOTOVOST', s.r.o., v prospech ktorého odporca zmenku vystavil, a ktorý predmetnú zmenku od odporcu prijal, sa zaoberá aj poskytovaním spotrebiteľských úverov a tento je taktiež vedený v registri veriteľov a podregistri iných veriteľov, ktorý vedie Národná banka Slovenska ako iná spoločnosť poskytujúca spotrebiteľské/iné úvery. Súd nahliadol do zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola predmetná zmenka vystavená a vykonal dôkaz oboznámením tejto zmluvy.

Pokiaľ ide o argumentáciu navrhovateľa, že súd mal postupovať podľa procesných pravidiel nariadenia č. 861/2007, súd uvádza, že toto nariadenie v čl. 9 ods. 1/ ustanovuje, že súd určí spôsob a rozsah vykonávania dôkazov potrebných na rozhodnutie podľa pravidiel, ktoré sa vzťahujú na prípustnosť dôkazov. Keďže nariadenie žiadne pravidlá o prípustnosti dôkazov neobsahuje, v súlade s ustanovením čl. 19 nariadenia je potrebné riadiť sa procesným právom Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o prejednacíu zásadu podľa § 120 ods. 1/ O.s.p., na ktorú odkazoval navrhovateľ, súd zdôrazňuje, že povinnosťou súdu je ex offa skúmať, či nejde o spotrebiteľský vzťah. Žiadne ustanovenie nariadenia č. 861/2007 nevyklučuje takéto skúmanie spotrebiteľského charakteru právneho vzťahu, ktorý je predmetom konania, a to aj v prípade, ak je odporca prípadne nečinný a nedoručí súdu odpoveď na žalobný návrh. Pre taký prípad čl. 7 ods. 3/ nariadenia ustanovuje len toľko, že súd má aj napriek nečinnosti odporcu konať a vydať rozsudok; to však neznamená, že vydaniu rozsudku nesmie predchádzať ex offa preskúmanie, či nejde o spotrebiteľský vzťah. Cieľom nariadenia č. 861/2007 je zjednodušiť a zrýchliť cezhraničné konania s nízkou hodnotou sporu a na ne nadväzujúce vykonávacie konania, ale v žiadnom prípade nie vylúčiť v konaniach s nízkou hodnotou sporu ochranu spotrebiteľa, keďže vysoká úroveň ochrany spotrebiteľov je jedným zo základných princípov Európskej únie a je ustanovená aj v primárnom práve (Zmluva o fungovaní Európskej únie, Charta základných práv Európskej únie). Súd preto dospel k záveru, že aj v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu je potrebné zachovať vysokú úroveň ochrany

spotrebiteľa, a to aj prostredníctvom vykonávania dôkazov ex offo na zistenie, či predmet konania nesúvisí so spotrebiteľskými vzťahmi, ak to vnútroštátny procesný predpis umožňuje. Aj pri nečinnosti spotrebiteľa musí súd dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012 zo dňa 21.3.2012). Práve pri spotrebiteľských vzťahoch je potrebné aplikovať ustanovenie tretej vety § 120 ods. 1 O.s.p., teda výnimku z prejednacej zásady.

V zmysle čl. 3 nariadenia č. 861/2007 sa jedná o cezhraničný spor, keďže navrhovateľ má sídlo v Českej republike, teda v inom členskom štáte ako v členskom štáte súdu konajúceho vo veci.

Právomoc slovenských súdov na prejednanie a rozhodnutie daného sporu je daná podľa čl. 16 bod 2 nariadenia č. 44/2001 o príslušnosti, uznávaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach, podľa ktorého druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

Vecne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie danej veci je v zmysle čl. 25 bod 1 písm. a) nariadenia č. 861/2007 okresný súd, nakoľko táto skutočnosť bola oznámená Komisii.

Keďže ide o cezhraničný spor, bolo potrebné určiť rozhodné právo, ktorým sa daný spor má riešiť. Súd dospel k záveru, že bez ohľadu na to, či bude toto konanie považovať za spor súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou - v takom prípade je potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky - alebo výlučne za spor zo zmenky - a vtedy určí rozhodné právo podľa § 10 ods. 1/ a ods. 3/ zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (keďže nebolo preukázané ani tvrdené, že by si navrhovateľ a odporca zvolili rozhodné právo) - daný právny vzťah sa spravuje právnym poriadkom Slovenskej republiky, nakoľko zmenka bola vystavená v Slovenskej republike, platobné miesto bolo v Slovenskej republike a aj sídlo pôvodného remitenta bolo v Slovenskej republike. Až indosamentom sa dostal do tohto právneho vzťahu cudzí prvok, čo však nemôže zmeniť uplatňované rozhodné právo, ktorým bolo od začiatku právo Slovenskej republiky.

Podľa čl. 5 ods. 1/ nariadenia č. 861/2007 je konanie písomné, pričom navrhovateľ ani odporca netrvali na nariadení ústneho pojednávania, avšak súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné. Súd pojednávanie v právnej veci nariadil, nakoľko to považoval za potrebné pre vykonanie dokazovania - oboznámením so spisom sp. zn. 6Er/737/2010, zmluvou o úvere č. 4660426 uzavretou medzi predchodcom navrhovateľa spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a odporcom vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru na zistenie, či predmet konania súvisí so spotrebiteľskými vzťahmi s tým, aby sa účastníci konania mohli vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia článku 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru (dohoda o vyplnení zmenky), ako aj vzhľadom na zhodu čísla uvedeného na zmenke s číslom zmluvy o úvere, zhodu údajov o vystaviteľovi a pôvodnom remitentovi zmenky s údajmi o veriteľovi a dlžníkovi v zmluve o úvere a na zhodu dátumu vystavenia zmenky s dátumom podpisu zmluvy o úvere súd dospel k jednoznačnému záveru, že zmenka predložená navrhovateľom bola vystavená odporcom ako zabezpečovacia zmenka k zmluve o úvere, pričom bola vystavená v súlade s článkom 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako blankozmenka.

Vo všeobecnosti môže mať zmenka vystavená dlžníkom pri podpise úverovej zmluvy resp. pri prevzatí úveru buď uhradzovaciu alebo zabezpečovaciu funkciu. V danom prípade, keďže ide o spotrebiteľský úver, je však uhradzovacia funkcia vylúčená vzhľadom na výslovný zákaz splnenia dlhu zmenkou alebo šekom ustanovený v § 4 ods. 6/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, na rozdiel od zabezpečovacej funkcie zmenky, ktorá bola v súvislosti so spotrebiteľskými úvermi zakázaná až s účinnosťou od 01.01.2011. Preto súd mohol v danom prípade považovať zmenku predloženú navrhovateľom, ktorá bola nesporne vystavená v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru odporcovi, len za zabezpečovaciu zmenku, nie za samostatnú a nezávislú zmenku prijatú na uhradenie dlhu odporcu.

Predmetom tohto konania je teda nárok navrhovateľa vyplývajúci z vlastnej vistazmenky vystavenej odporcom pôvodne vo forme blankozmenky na zabezpečenie nárokov spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zo zmluvy o úvere. V prvom rade súd považoval za potrebné posúdiť, či zmluva, na základe

ktorej vznikla pohľadávka zabezpečená zmenkou, je platná a teda či vôbec vzniklo právo na vyplnenie blankozmenky.

Uvedená Zmluva o úvere č. 4660426 je spotrebiteľskou zmluvou, keďže napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy uvedené v § 52 Občianskeho zákonníka. Ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah. Zmluvnými stranami sú POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ (dodávateľ), ktorý pri uzatváraní zmluvy koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a odporkyňa ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je teda spotrebiteľom. Na tomto nič nemení ani skutočnosť, že v zmluve bolo vyznačené, že finančné prostriedky sa poskytujú na výkon zamestnania, avšak z rozhodovacej praxe súdu je známe, že tieto úvery nikdy neboli poskytované na výkon zamestnania, pričom údaje do zmluvy zapisoval pracovník spoločnosti, ktorý cielene uvádzal účel poskytnutia úveru na výkon zamestnania, aby sa zmluva neposudzovala ako spotrebiteľská.

Keďže pri pochybnostiach o obsahu zmlúv platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší, súd dospel k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol v danom prípade poskytnutý na výkon zamestnania zaťažuje toho, kto takúto skutočnosť tvrdí. Keďže účel vyznačený v zmluve ("na výkon povolania") súdu preukázaný nebol, súd vychádza z toho, že uvedený úver bol poskytnutý na súkromné účely (teda na iný účel ako na výkon povolania, zamestnania, podnikania). V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť - resp. nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním či predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má.

Po preskúmaní celej zmluvy o úvere vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru dospel súd k záveru, že zmluva je koncipovaná tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to najmä (ale nielen) v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (spísanie notárskej zápisnice prostredníctvom splnomocnenca, uzatvorenie záložnej zmluvy prostredníctvom splnomocnenca, niekoľkonásobné zmluvné pokuty, blankozmenka) a zároveň sú celá zmluva a všeobecné podmienky koncipované výlučne na prospech veriteľa, obsahujú prakticky len povinnosti dlžníka a práva a výhody veriteľa. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Z toho dôvodu nemohlo spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako veriteľovi z uzatvorenej zmluvy o úvere vzniknúť ani právo na vyplnenie blankozmenky podľa článku 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z čoho vyplýva, že ak zmenka vyplnená bola (napriek tomu, že právo na jej vyplnenie remitentovi nevzniklo), nie je možné sa na základe takto vyplnenej zmenky úspešne domáhať akýchkoľvek práv. Pri konštatovaní nemožnosti vzniku práva na vyplnenie blankozmenky na základe neplatnosti zmluvy o úvere z vyššie uvedených dôvodov súd vychádzal aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 06.05.2008 sp. zn. 4 Obo 161/2007.

Právo zo zmenky, ktoré si uplatnil navrhovateľ v tomto konaní na tunajšom súde, bolo už uplatnené jeho predchodcom na rozhodcovskom súde, ktorý návrhu v celom rozsahu vyhovel. Rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť a stal sa tak exekučným titulom, pričom na jeho základe bol podaný návrh na vykonanie exekúcie proti odporcovi na vymoženie priznanej sumy a jej príslušenstva.

Zabezpečením nárokov zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa zaoberá § 4 ods. 6/ zákona č. 258/2001 Z. z., ktoré pripúšťa takéto zabezpečenie len za splnenia stanovených podmienok s tým, že zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva a to vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Vzťah, z ktorého vznikla zmenka, je vzťahom medzi dodávateľom a spotrebiteľom, tak vzniká otázka, či zmenka a jej indosácia nadmerne nesťažili, ba dokonca neznemožnili spotrebiteľovi presadiť vlastné spotrebiteľské práva vrátane práva na ex offo súdnu ochranu (rozsudok súdneho dvora v spojených

prípadoch C-240/98 až C-244/98). Zmenka totiž objektívne znamená výrazné sťaženie práv vystaviteľa zmenky napr. sťaženie uplatňovanie kauzálnych námietok, prísna lehota na námietky a právo veriteľa na vyplnenie blanko zmenky. Po indosácii zmenky sa právne postavenie vystaviteľa zmenky vzniknutej zo spotrebiteľskej zmluvy ešte viac sťažuje ak nie je priamo až znemožnené.

Navrhovateľ sa striktnie pridržiava práv, ktoré sú vo všeobecnosti priznávané majiteľovi zmenky po jej indosácii a za irelevantné považuje v predmetnej veci právo spotrebiteľa podľa čl. 6 ods. 1/ smernice Rady 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého sa členské štáty majú postarať o to, aby bol spotrebiteľ zbavený účinkov neprijateľných zmluvných podmienok a vo svetle uznesenia súdneho dvora C-76/10 (POHOTOVOSTĚ proti Korčkovská) aj plnenia úrokov a poplatkov pri neuvedení ročnej percentuálnej miery nákladov. Článok 6 smernice je treba považovať za ustanovenie rovné kogentným ustanoveniam vnútroštátneho práva a poskytovanie ochrany je treba naplniť v rovine pravidiel verejného poriadku, teda vždy a za každých okolností.

Zmenkové práva navrhovateľa môžu byť v rozpore so spotrebiteľskými právami odporcu, keďže spotrebiteľské právo vnáša osobitosti do tradičného súkromného práva a táto skutočnosť aj predurčuje jeho prednosť a zákaz jeho zneužitia (nález Ústavného súdu ČR vo veci IV.ÚS 457/10, podľa ktorého je zákaz zneužitia práva silnejší než dovolenie dané právom a teda výkonu práva, ktorý je jeho zneužitím nemôžu súdy poskytnúť ochranu, lebo by to bolo v rozpore nielen s § 3 OZ, ale predovšetkým čl.36 Listín). Súd preto nevidí najmenší dôvod na presadzovanie iného právneho názoru a je si vedomý prísnej formálnosti zmenkového práva, no nie je možné akceptovať právnu prax, v dôsledku ktorej dochádza k využitiu resp. zneužitiu zmenkových inštitútov v neprospech jednej zmluvnej strany. Samotná formálnosť zmenkového práva nemôže byť argumentačnou základňou, z ktorej by súdy mali pri posudzovaní obdobných prípadov vychádzať. Je to práve zmenkové právo, ktorého základné princípy či inštitúty sú zneužívané. Bez existencie legislatívnych mechanizmov umožňujúcich zabrániť vyššie naznačeným postupom, je dôležité, aby sa v aplikačnej praxi hľadali také východiska, ktoré by zneužívaniu práv zabránili. V konečnom dôsledku je neprehliadnuteľný aj historický výklad zákonodarcu, ktorý postupne od obmedzenia zmienek v spotrebiteľských úveroch (§ 4 ods. 6/ zákona č.258/2001 Z. z.) uzákonil ich úplný zákaz (§ 17 ods. 3/ zákona č.129/2010 Z. z.). Indosácia zmenky je tiež v zjavnom rozpore s ustanovením § 54 ods. 1/ OZ, podľa ktorého si spotrebiteľ ani inak nesmie zhoršiť svoje postavenie. Z dôvodu blízkosti princípov zmenkového práva je pre rozhodovaciu činnosť súdov inšpiratívne prelomenie prísnej formálnosti zmenkového práva nemeckou judikatúrou (rozsudok BGH, 25.2.1965 - II. ZHR 191/62 Hamm).

Ak dohoda o vypíňacom práve pri blankozmenke nezohľadňuje vyššie uvedené práva spotrebiteľa a umožňuje indosáciou zmenky vymôcť od spotrebiteľa plnenie z neprijateľných podmienok, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Bez platnej dohody o vypíňacom práve niet platnej zmenky (rozsudok NS SR vo veci 4Obo 161/2007). Neplatnosť zmenky potom determinuje výsledok sporu.

V prejednávanej veci je jednoznačné, že medzi účastníkmi ide o spotrebiteľský vzťah založený zmluvou o úvere č. 4660426 zo dňa 08.12.2008, pričom v ten istý deň odporca vystavil veriteľovi zmenku v zmysle článku 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, avšak podľa názoru súdu uvedená zmenka je neplatná, nakoľko bola vystavená v rozpore so zákonom a spôsob, akým sa pôvodný veriteľ a následne navrhovateľ domáha svojich práv na základe takto vystavenej zmenky považuje súd za obchádzanie zákona, čo znamená, že právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. O nedovolenosť a teda aj o absolútnu neplatnosť právneho úkonu ide tiež v prípade, keď sa tento prieči dobrým mravom. Obchádzanie zákona spočíva i v zámernom použití prostriedkov, ktoré sami o sebe nie sú zákonom zakázané a v dôsledku čoho vzniknutý stav z hľadiska pozitívneho práva sa javí ako nenapadnuteľný. Konanie "in fraudem legis" predstavuje postup, keď sa niekto správa podľa práva, ale tak, aby zámerné dosiahol výsledok právnu normou nepredvídaný a nežiaduci (rozsudok NS SR vo veci 4Obo 161/2007).

Ustanovenie článku 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru v zmluve o úvere zo dňa 08.12.2008 je jednoznačne v rozpore s § 3 OZ ako aj s ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa (§ 53 a § 54) a spôsobuje značnú nerovnováhu medzi účastníkmi tohto záväzkového vzťahu a preto zmenku, ktorá bola vystavená na základe tohto zmluvného dojednanja je potrebné považovať za neplatnú, keďže samotná dohoda o vyplnení zmenky je neplatná vzhľadom na vyššie uvedené. Na

základe neplatnej zmenky potom nie je možné navrhovateľovi priznať pohľadávku, ktorú si uplatnil v tomto súdnom konaní a z toho dôvodu súd jeho návrh v celom rozsahu zamietol. Dôkazom toho, že pôvodný veriteľ POHOTOVOSŤ s.r.o. a následne navrhovateľ sa snažili zámerne použiť prostriedky, ktorými by obišli právne predpisy na ochranu spotrebiteľa je ich samotný postup, ktorým sa chceli domôcť pohľadávky z vystavenej zmenky, keď spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. aj keď bola úspešná v exekučnom konaní, následne previedla rubopisom na navrhovateľa zmenku (ide o tú istú zmenku, ktorá už predtým bola použitá v rozhodcovskom konaní a následne rozhodcovský rozsudok bol použitý ako exekučný titul) a zámerne bola zmenka prevedená na spoločnosť so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, aby táto potom mohla uplatniť pohľadávku v súdnom konaní na území SR podľa článku 4 ods. 1/ Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ktoré konanie by malo byť písomné a teda bez prejednaní vecí na pojednávaní, čím by sa predišlo skúmaniu spotrebiteľského vzťahu medzi účastníkmi úverovej zmluvy, na základe ktorej bola potom vystavená zmenka. Uvedený postup odporuje zákonu a prieči sa dobrým mravom a preto mu súd nemôže poskytnúť právnu ochranu, pričom samotnú zmenku považuje súd za neplatnú vzhľadom na neprijateľnosť zmluvnej podmienky a to dohody o vyplnení zmenky v článku 14 úverovej zmluvy. Pre neplatnosť zmenky, ktorá bola použitá navrhovateľom na uplatnenie jeho pohľadávky v súdnom konaní, nebolo možné návrhu vyhovieť a preto súd návrh v celom rozsahu zamietol majúc za to, že práva spotrebiteľa požívajú takú právnu ochranu, ktorá nemôže byť narušená ani v konfrontácii s právom zo zmenky.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa 142 ods. 1/ OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, pretože v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli a odporca náhradu trov konania ani nepožadoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1/,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.